

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
----------------	---

ΜΕΡΟΣ Ι

ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ ΕΩΣ ΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ

1. ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΓΑΙΟΚΤΗΣΙΑΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ	
1.1. Γεωργία και γαιοκτησιακές συνθήκες από την αρχαιότητα έως την κατάλυση του Βυζαντινού κράτους	21
1.2. Γεωργία και γαιοκτησιακές συνθήκες την περίοδο της οθωμανικής κατοχής	25
2. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΩΣ ΤΙΣ ΠΡΩΤΕΣ ΔΕΚΑΕΤΙΕΣ ΤΟΥ 20^{ου} ΑΙΩΝΑ	31
3. Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΤΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΕΩΣ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ ΤΟΥ 1920	
3.1. Η γεωργία έως και τη δεκαετία του 1860 – γαιοκτησιακές συνθήκες, ατομική ιδιοκτησία, εθνικές γαίες, παραγωγικό σύστημα	39
3.2. Η περίοδος 1870-1922 – το ξεκίνημα μιας σημαντικής προόδου της γεωργίας στη στροφή προς τον 20 ^ο αιώνα	44
4. Η ΜΕΓΑΛΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ (ΤΣΙΦΛΙΚΙΑ)	
4.1. Η μεγάλη ιδιοκτησία στην τουρκοκρατούμενη Ελλάδα και η μετέπειτα ανάπτυξή της	51
4.2. Οικονομικοκοινωνική δομή του τσιφλικιού – υποταγμένη εργασία σε ένα σύστημα κλειστής οικονομίας	55
4.3. Η απαλλοτρίωση της μεγάλης ιδιοκτησίας	60

5. Ο ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΣ (1922-1940) – ΡΙΖΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ	65
6. ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΤΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ	
6.1. Η γεωργική εκπαίδευση	75
6.2. Η αγροτική πίστη	78
6.3. Ο εκκρηματισμός της οικονομίας – τάσεις προς τη βιομηχανική ανάπτυξη;	80

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ

7. Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
7.1. Βασικά οικονομικά μεγέθη της σύγχρονης γεωργίας	85
7.2. Οι πολιτικές για την αγροτική ανάπτυξη και τα πρότυπα παραγωγής στη διαδρομή του χρόνου	87
8. ΟΙ ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, Ο ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	
8.1. Γεωργική γη και μονάδες παραγωγής – σε διαρκή καθοδική πορεία	97
8.2. Αλματώδης βελτίωση της τεχνολογικής υποδομής, πολωτικές συνθήκες και νέες πραγματικότητες	101
8.3. Η σύνθεση της γεωργοκτηνοτροφικής παραγωγής – μια διαρκής ανισοβαρής σχέση των δύο κλάδων	107
9. ΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	
9.1. Ο κλάδος της φυτικής παραγωγής και τα καλλιεργητικά συστήματα	109
9.1.1. Η αναδιάρθρωση των καλλιεργούμενων ειδών μεταξύ και εντός των βασικών ομάδων καλλιεργειών στη διαδρομή του χρόνου	109
9.1.1.α. Η πρώτη περίοδος, 1960-1980	110
9.1.1.β. Η μετά την ένταξη στην Ε.Ε. περίοδος – πολιτικές, αναδιαρθρώσεις καλλιεργειών, σύγχρονες τάσεις	113

9.1.2. Εναλλακτικά συστήματα καλλιέργειας, εναλλακτικές και «νεωτερικές» καλλιέργειες	129
9.1.2.α. Η κριτική του σύγχρονου προτύπου γεωργίας – το υπόβαθρο της ανάπτυξης του ενδιαφέροντος για τις εναλλακτικές μορφές γεωργίας	129
9.1.2.β. Το σύστημα της βιολογικής παραγωγής	133
9.1.2.γ. Το σύστημα της ολοκληρωμένης διαχείρισης των καλλιεργειών	142
9.1.2.δ. Το «τοπικό» στην παραγωγή προϊόντων και ο ρόλος του στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών	148
9.1.2.ε. Εναλλακτικές καλλιέργειες αρωματικών - φαρμακευτικών φυτών και νεωτερικών ειδών των «υπερτροφών»	154
9.2. Ο κλάδος της ζωικής παραγωγής και συστήματα παραγωγής	159
9.2.1. Η θέση της ζωικής παραγωγής στη γεωργική και εθνική οικονομία – ένας μόνιμα ελλειμματικός κλάδος	159
9.2.2. Διαρθρωτικά χαρακτηριστικά των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων – μια πορεία συρρίκνωσης των μεγεθών	164
9.2.3. Οι επιμέρους κτηνοτροφικοί κλάδοι, συστήματα παραγωγής	169
9.2.3.α. Η βοοτροφία	169
9.2.3.β. Η αιγοπροβατοτροφία	175
9.2.3.γ. Η χοιροτροφία	182
9.2.3.δ. Η πτηνοτροφία	188
10. Η ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΔΟΜΩΝ	
10.1. Κοινωνικοδημογραφικά χαρακτηριστικά των απασχολούμενων στη γεωργία – το ζήτημα της γήρανσης, της ηλικιακής ανανέωσης, της εκπαίδευσης και των καινοτομικών εφαρμογών στη σύγχρονη ψηφιακή εποχή	193
10.2. Εργασία και εργασιακές προσαρμογές στην οικογενειακή εκμετάλλευση	205
10.2.1. Οικογενειακή και μισθωτή εργασία	205
10.2.2. Πολυαπασχόληση του αγροτικού νοικοκυριού, πολυλειτουργικότητα της γεωργίας και διαφοροποίηση δραστηριοτήτων	210
ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ	217
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	223
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	233

